

Univerzita Karlova

Právnická fakulta

Katedra práva životního prostředí

Posudek oponenta diplomové práce

Název diplomové práce: **Ochrana životního prostředí a vlastnické právo**

Diplomant: **Ondřej Dub**

Datum vypracování práce (uzavření rukopisu): **5.2.2024**

Počet znaků: **184 393 znaků včetně mezer**

Text posudku:

Diplomant si vybral zajímavé, komplikované a důležité téma střetu dvou základních práv, práva vlastnického a práva na příznivé životní prostředí. Vlastnické právo jako základní věcné právo je předpokladem ekonomické existence člověka a jeho seberealizace. Právo na příznivé životní prostředí pak umožňuje samotnou fyzickou existenci lidských bytostí. Výkonem vlastnického práva a ekonomických aktivit se poškozují životní prostředí, a to pak má negativní vliv na člověka. Těmito aktivitami se ale zajišťují lidské potřeby, jako pitná voda, teplo a potrava, bez které také není lidská existence možná.

Jedná se o téma nepochybně aktuální, vzhledem k vývoji platné právní úpravy, a z hlediska společenského významu. Z pohledu věcného i právního hlediska jde o závažné téma. Diplomant se musel vypořádat nejen s teorií a praxí práva životního prostředí, ale i občanského práva.

Cílem oponované diplomové práce je dle diplomanta popsat úpravu ochrany, zhodnotit její rozsah, zda je dostatečná a jak jsou upraveny náhrady, případně navrhnout změny *de lege ferenda*. Soudím, že cíle diplomové práce jsou takto vymezeny reálně, odpovídají tématu a jsou splnitelné, i když velmi ambiciózní, pokud jde o navržení formulací *de lege ferenda*.

Posuzovaná diplomová práce je členěna do čtyř kapitol, které jsou rozděleny do jednotlivých oddílů. V první kapitole diplomant popisuje vlastnické právo, meze vlastnického práva, vyvlastnění z hlediska ochrany životního prostředí, vlastnictví jednotlivých složek životního prostředí, ochranu životního prostředí a střet mezi vlastnickým právem a ochranou životního prostředí. Z hlediska jednotlivých složek životního prostředí se diplomant zabývá konkrétně vlastnictvím vod, volně žijících živočichů, nerostného bohatství a jeskyň.

Druhá kapitola diplomové práce se soustředí na druhy omezení vlastnického práva pro ochranu životního prostředí a jejich typologii. Jedná se o dělení na vnitřní a vnější, podle způsobu vzniku a podle povinností uložených adresátu. Diplomant v ní vymezuje také veřejný a obecný zájem.

Ve třetí části diplomant rozebírá omezení pro ochranu zemědělského půdního fondu, ochranu lesa, ochranu vod a přírody a krajiny. Část čtvrtá se soustředí na veřejnoprávní smlouvy s vlastníky využitelné při ochraně životního prostředí.

S obsahovým členěním kapitol souhlasím, vyjadřují většinou to podstatné, co je k danému tématu minimálně třeba. Závěry diplomové práce shrnují předchozí výklad a analýzu, přičemž soudím, že závěry mohou být podkladem pro diskusi při ústní obhajobě, i když mohly být poněkud propracovanější.

Pokud jde o konkrétní připomínky, text práce je poměrně popisný, některé části jsou podrobněji zpracované, jiné ale velmi povrchně. Například u subkap. 1.1.2.4 „Vlastnictví půdy, ovzduší, rostlin a jeskyň“ je výklad na pouhých necelých osmi řádcích, což je u takových zásadních témat naprosto nedostačující.

Z hlediska formální stránky práce, po jazykové, stylistické a grafické stránce je práce standartní. Autor vyznačil všechny použité zdroje v přílohách diplomové práce.

Celkově doporučuji předloženou diplomovou práci Ondřeje Duba k ústní obhajobě, protože splňuje formální a materiální požadavky kladené na diplomové práce v oboru právo životního prostředí na PFUK, s navrhovaným stupněm klasifikace **velmi dobře**, v závislosti na výkonu studenta u ústní obhajoby, kde je třeba, aby prokázal, že tématu rozumí a pokusil se i zodpovědět níže položené doporučené otázky.

Doporučené otázky k ústní obhajobě:

- 1) Diskutujte subjekty oprávněné žádat o náhrady dle § 58 odst.2 zák. 114/1992 Sb.
- 2) V diplomové práci rozebíráte veřejnoprávní smlouvy dle zákona č. 114/1992 Sb. Existují veřejnoprávní smlouvy také dle ostatních zákonů na ochranu jednotlivých složek (voda, půda, les)? Doporučil byste v těchto právních úpravách takové smlouvy *de lege ferenda* zavést?

V Praze dne 22.2.2024

doc. JUDr. Vojtěch Stejskal, Ph.D.

oponent diplomové práce